

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник аварійно-рятувальної частини
з ліквідації наслідків надзвичайних
ситуацій Мобільного рятувального
центру швидкого реагування ДСНС
України

Сергій СЕВЕРЕНЧУК

« ____ » _____ 2024 р.

ПЛАН-КОНСПЕКТ **проведення заняття із тактичної підготовки** **з навчальними групами №3,4,5 Мобільного рятувального центру швидкого** **реагування ДСНС України**

09-12.09.2024 року

Тема: «Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій унаслідок вибуху. Класифікація завалів. Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при завалах. Пошук та деблокування постраждалих із зруйнованих будівель»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування силами і засобами при ліквідації НС

Час проведення: 1 год

Місце проведення: клас

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект

Нормативно-правові акти і література:

Наказ МВС України №340 від 26.04.2018 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 5 хв.
перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 5 хв.
перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 25 хв.
Питання, які вивчатимуться:
3.1 Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у замкнутих просторах.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки.
<p>1. Ліквідація наслідків НС після вибуху у будівлі.</p> <p>Внаслідок вибуху можливі руйнування будівель і споруд, утворення окремих завалів, виникнення нових вибухів і масових пожеж унаслідок промислових аварій, можливе замикання у електричних мережах і розгерметизація ємностей для зберігання займистих речовин, можливе виникнення осередків ураження різними токсичними чинниками, ураження людей та тварин.</p> <p>Під час таких аварій обстановка характеризується за такими параметрами, як: площа пожежі та зона теплової дії, ураження обслуговуючого персоналу об'єкта і загроза населенню найближчих житлових будинків при вибухах від вогню і задимлення, руйнування будинків, споруд і виникнення завалів, пошкодження зовнішнього і внутрішнього протипожежного водопостачання, стаціонарних систем пожежогасіння, технологічного обладнання тощо.</p> <p>Дії підрозділу на пожежо - і вибухонебезпечному об'єкті включають, у першу чергу, проведення розвідки як на об'єкті, так і на прилеглий до нього території. При організації розвідки особлива увага звертається на наявність постраждалих при вибухах на об'єкті та у найближчих житлових будинках, ступінь руйнування будинків, споруд, місця виникнення завалів, наявність та справність зовнішнього протипожежного водопостачання, стаціонарних систем пожежогасіння тощо.</p> <p>У ході проведення розвідки встановлюються:</p> <ul style="list-style-type: none"> райони пожеж і їх характер, визначаються основні напрямки вводу сил та засобів для проведення рятувальних робіт та гасіння пожеж, напрямок і швидкість поширення вогню, зони загазованості і наявність загрози населенню; межі району локалізації та гасіння пожеж; місцезнаходження потерпілих; наявність ділянок сильного задимлення, характер руйнування резервуарів (сховищ) і трубопроводів; місця можливого розливу нафтопродуктів і сильнодіючих отруйних речовин; наявність водоймищ, справних джерел водопостачання, запасів спеціальних вогнегасних речовин та стан під'їзних шляхів. <p>На основі даних розвідки проводиться оцінка обстановки та визначаються: заходи з організації рятування людей, порядку надання допомоги постраждалим та залучення для цього необхідних засобів; основні тактичні прийоми з ліквідації надзвичайної ситуації; рубежі локалізації і гасіння пожеж; напрями і шляхи відходу особового складу у разі загрози вибуху або викиду нафтопродуктів; організація зовнішнього протипожежного водопостачання; засоби захисту особового складу від небезпечних факторів.</p> <p>Найважливішим завданням є пошук і деблокування постраждалих із зруйнованих будівель. Роботи за технологічним Під запис принципом розділяються на три основні види:</p> <ul style="list-style-type: none"> - деблокування постраждалих, які знаходяться під уламками будівельних конструкцій; - деблокування постраждалих із замкнених приміщень; - рятування людей з верхніх поверхів зруйнованих будівель. <p>Виконання робіт з деблокування постраждалих здійснюється такими способами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовне розбирання завалів; - влаштування лазів; - вироблення галереї в ґрунті під завалом; - пробивання отворів у стінах та перекриттях. <p>Під час виконання робіт, пов'язаних з ліквідацією аварії внаслідок вибуху,</p>	<p>Під запис</p>

проводяться заходи для захисту особового складу і техніки від ураження вибуховою хвилею, осколками і уламками конструкцій, що розлітаються, теплового впливу та ураження органів дихання продуктами горіння.

Одночасно здійснюються заходи щодо рятування людей з палаючих, зруйнованих будинків і зон задимлення, надання їм медичної допомоги і евакуації в лікарні та спеціалізовані лікувальні заклади охорони здоров'я.

Аварійно-рятувальні, механізовані та інженерні підрозділи пророблюють проїзди і проходи, здійснюють обвалування або відведення горючих (отруйних) рідин, що розлилися, у безпечні місця, відключають пошкоджені ємності, апарати, механізми і трубопроводи.

Першу невідкладну медичну допомогу на місці ураження надають рятувальники та медичні працівники, які входять до складу аварійно-рятувальних підрозділів, та/або самі постраждали в порядку само- та взаємної допомоги.

Після надання першої невідкладної медичної допомоги на місці ураження постраждалого транспортують до пункту надання медичної допомоги.

2.Класифікація завалів.

В залежності від ступеню пошкодження будівель утворюються завали, які являють собою купу уламків будівельних конструкцій, обладнання, меблів та інженерних комунікацій. Зовнішня форма та ознаки дозволяють класифікувати їх. Класифікація завалів дає можливість заздалегідь розробити стандартний план основних дій рятувальників. В залежності від елементів пошкодження завали можна класифікувати наступним чином:

1) Завали приміщень - приміщення в цілому лишаються на ушкодженими, але підходи до них зруйновано. Такий тип завалів може зустрічатися на кожному поверсі пошкодженої будівлі. В цих приміщеннях можуть знаходитися люди які потребують допомоги.

2) Завали вдарених приміщень - приміщення отримують пошкодження при яких частково руйнуються стіни, стеля, перетинки уламки яких знаходяться повністю, або частково у вдареному приміщенні.

3) Завали засипаних приміщень - приміщення засипаються уламками коли стеля не витримує додаткової ваги у вигляді уламків, які падають зверху. Матеріал засипки може складатися з уламків цегли, уламків стін уламків плит, елементів меблів та обладнання

4) Завали з конструкцій які можуть сунутися - приміщення завалюється великими уламками плит які мають досить велику площу. На ній розташовуються уламки конструкцій які можуть зсуватися вниз.

5) Завали з нашарувань - такий вид завалі виникає коли крупно габаритні конструкції стін, перекриттів при руйнуванні накладаються одне на одне. При цьому між шарами можуть знаходитися дрібні уламки, меблі, обладнання.

6) Завали навколо будівлі - при руйнуванні зовнішніх стін можуть утворюватися завали навколо будівель з зовнішньої сторони.

4. Закріплення вивченого матеріалу – 5 хв.

5. Підведення підсумків – 5 хв.

План-конспект розробив:

Начальник групи

_____ (спеціальне звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.